

СИЛАБУС

РЕЖИСУРА ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	1 – 4
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	1 – 8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	29
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	464
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	Семінари	-
Статус	Обов'язкова	Практичні	336
		Індивідуальні	128
		Самостійна робота	406
		Семестровий контроль	Іспит – 1-8 сем.

Інформація про викладача

ПБ, посада	Гуйвін Валерій В'ячеславович, старший викладач
Профіль викладача	
e-mail	gudvin1702@gmail.com

ПБ, посада	Ладенко Ігор Львович, викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/Ladenko_2022.pdf
e-mail	igorladenko@gmail.com

ПБ, посада	Петренко Лілія Володимирівна, викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/Patrenko_2022.pdf
e-mail	lilith.inakshe@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр». Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачі вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Режисура драматичного театру», складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни є процес освоєння теоретичних і практичних засад класичної режисури; опанування основ майстерності актора, засвоєння різних методик

репетиційного процесу, відпрацювання умінь роботи над створенням і втіленням задуму вистави, написання постановочного плану, організації та ведення усього постановочного процесу.

Згідно з вимогами навчальної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- історичну основу формування режисури як професії;
- фундаментальні теоретичні засади;
- професійну термінологію;
- принципи роботи над створенням і втіленням задуму;
- різноманіття жанрів та стилів театрального мистецтва;
- специфічні особливості роботи над драматургією;
- психологію творчості;
- примітивну психологію людини;
- порядок написання постановочного плану;
- систему організації роботи над постановкою вистави;
- методику ведення репетицій;
- творчі аспекти виховання актора;
- сучасні театральні технології;
- особливості сценографії, світлового та музичного вирішення вистави у драматичному театрі;

Уміти:

- застосовувати набуті знання у своїй професійній діяльності;
- глибоко і конкретно аналізувати драматургічні твори;
- визначати композиційну побудову твору;
- визначати подієвий ряд;
- самостійно знаходити виражальні засоби;
- обґрунтовувати та пояснювати свій задум;
- організувати загальний постановочний, репетиційний процес;
- працювати з просторовим вирішенням;
- обирати музично-шумову партитуру;
- створювати графіки випуску вистави;
- ставити конкретні задачі акторам і технічному персоналу.

Здобуті знання та вміння забезпечують формування таких **компетентностей**:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

- СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.
- СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.
- СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.
- СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
- СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефаківцям.
- СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.
- СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).
- СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.
- СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.
- СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
- СК16. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.
- СК17. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва; до взаємодії із представниками інших творчих професій.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

- ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.
- ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.
- ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
- ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).
- ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.
- ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виражальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
- ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.
- ПРН11. Організувати, планувати та провадити сценічну діяльність.
- ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту.

ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефхівцям.

ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

ПРН 19. Вміти організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проекти; аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

Перелік тем.

I курс. I семестр.

1. Введення в професію режисера.
2. Театр як вид мистецтва.
3. Дія. Елементи сценічної дії.
4. Етюд як найменша одиниця сценічної дії.
5. Конфлікт, тема, ідея етюду.
6. Поняття події та її значення в організації дії.
7. Написання режисерського оповідання.

I курс. II семестр.

8. Робота над етюдом за художнім твором (картиною та піснею).
9. Конфлікт як основа розвитку дії.
10. Розробка режисерського аналізу та задуму етюду.
11. Надзавдання та наскрізна дія етюду.
12. Композиція і архітектоніка етюду.
13. Пластичне та просторове рішення етюду.

II курс. III семестр.

14. Драматургія – першооснова вистави.
15. Режисерський аналіз драматургічного твору.
16. Літературно-сценічна історія твору.
17. Головний конфлікт. Наскрізна дія.
18. Робота над постановкою уривку драматичного твору.

II курс. IV семестр.

19. Основні розділи постановочного плану.
20. Режисерська експлікація, художньо-образне і музично-шумове вирішення вистави.
21. Інсценізація: вибір твору, дійовий аналіз, створення.
22. Ідейно-тематичний аналіз інсценізації.
23. Робота над постановкою інсценізації.
24. Розподіл ролей і робота з виконавцями над втіленням режисерського задуму.

III курс. V семестр.

25. Сценічне втілення драматичного твору.
26. Вибір уривку/акту/одноактної п'єси/створення композиції на основі багатоактової п'єси.

27. Режисерський аналіз п'єси.
28. Визначення надзавдання і наскрізної дії вистави.
29. Загальні художні риси майбутньої вистави.
30. Робота над уривком/актом/одноактною п'єсою/композицією.

III курс. VI семестр.

31. Розробка постановочного плану вистави.
32. Організація репетиційного процесу.
33. Робота режисера з акторами. Методи.
34. Жанр, образ, атмосфера, темпоритм вистави.
35. Художнє вирішення вистави.

IV курс. VII семестр.

36. Робота з художником над створенням вистави.
37. Репетиційний процес у професійному театрі.
38. Виробничий процес у професійному театрі.
39. Робота над виставою у професійному театрі та формування професійних якостей режисера-постановника.

IV курс. VII семестр.

40. Формування постановочної групи.
41. Розподіл ролей.
42. Робота з художником над втіленням сценічного задуму.
43. Робота з композитором над музичним оформленням.
44. Організація репетиційного процесу.
45. Монтувальні, світлові та музично-шумові репетиції. Завершальний етап роботи над виставою.

Форми та технології навчання.

Групові практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота, публічна презентація (творчих робіт), репетиції, публічний показ вистави.

Навчальні ресурси.

Навчальні аудиторії, репетиційні майданчики, відділ технічних засобів навчання, навчальна лабораторія медіа-технологій (фонотека, відеотека), гаджети, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, інтернет ресурси, кабінет історії театру, бібліотека, усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни. У разі дистанційного навчання усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни матеріали викладені у системі дистанційного навчання MOODLE, заняття проводяться на платформі Zoom.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

СУМА БАЛІВ	ОЦІНК A ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ		
		Екзамен	залік	
90-100	A	Відмінно	зараховано	
82-89	B	добре (дуже добре)		
75-81	C	Добре		
64-74	D	Задовільно		
60-63	E	задовільно (задовольняє мінімальні критерії)		
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)		не зараховано
1-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)		

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–А– відмінно – студент вільно володіє термінологією та основними теоретичними поняттями режисури драматичного театру; виявляє високий рівень знань з основних законів театрального мистецтва; вміє застосовувати знання та навички у практичній ситуації; всі творчі завдання виконані на високому рівні; глибинно опанував матеріал в обсязі, передбаченому програмою; виклав матеріал грамотною мовою, в певній логічній послідовності; показав вміння ілюструвати теорію конкретними прикладами, застосовувати її в новій ситуації при виконанні практичного завдання; продемонстрував знання теорії раніше вивчених суміжних тем, сформованість і стійкість використовуваних при відповіді умінь і навичок.

82–89–В – добре – студент володіє термінологією та основними теоретичними поняттями режисури драматичного театру; виявляє знання з основних законів театрального мистецтва; вміє застосовувати знання та навички у практичній ситуації; творчі завдання виконані на досить високому рівні; опанував матеріал в обсязі, передбаченому програмою; виклав матеріал грамотною мовою, в певній логічній послідовності; показав вміння ілюструвати теорію конкретними прикладами, застосовувати її в новій ситуації при виконанні практичного завдання; відповідав самостійно, без запитань викладача; може бути одна - дві неточності при висвітленні другорядних питань.

74–81–С – добре – студент у цілому володіє термінологією та основними теоретичними поняттями режисури драматичного театру; виявляє достатні знання з основних законів театрального мистецтва; переважно вміє застосовувати знання та навички у практичній ситуації; творчі завдання виконані на достатньому рівні; опанував більшу частину матеріалу навчальної програми; виклав матеріал грамотною мовою, в певній логічній послідовності, проте допустив певні неточності; вміння ілюструвати теорію конкретними прикладами, застосовувати її в новій ситуації при виконанні практичного завдання продемонстрував не в повному обсязі.

64–73–D– задовільно студент не достатньо володіє термінологією та основними теоретичними поняттями режисури драматичного театру; виявляє посередні знання з основних законів театрального мистецтва; не завжди вміє застосовувати знання та навички у практичній ситуації; творчі завдання виконані на посередньому рівні; опанував не весь матеріал навчальної програми; виклав матеріал з неточностями та помилками; вміння ілюструвати теорію конкретними прикладами, застосовувати її в новій ситуації при виконанні практичного завдання продемонстрував не достатньо.

60–63–E– задовільно допущені помилки у визначенні професійної термінології, виправлені після кількох запитань викладача; студент не впорався із застосуванням теорії в новій ситуації при виконанні практичного завдання, але виконав завдання первинного рівня складності з даної теми; при достатньому знанні теоретичного матеріалу виявлена недостатня сформованість основних умінь і навичок.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання) не розкрито основний зміст навчального матеріалу, творче завдання не дійшло до практичної реалізації.

0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) виявлено незнання студентом більшою або найбільш важливої частини навчального матеріалу; невміння робити висновки і узагальнення; незнання визначення основних понять, законів, правил, основних положень теорії, не виконана практична робота, або виконано не за законами вимог до умінь, знань, навичок освітньо-професійної програми дисципліни.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у

міжнародних та вітчизняних конкурсах творчих робіт, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Викладення дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література.

1. Барба Е Паперове каное. Львів: Літопис, 2001. – 286 с.
2. Борис, Ігор. Тайство творіння актора та режисера : науково-дослідницька монографія. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.
3. Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977. – 364 с.
4. Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005. – 136 с.
5. Василько В. С. Фрагменти режисури. – Київ : Мистецтво, 1967. – 412 с.
6. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014. – 143 с.
7. Гринишина М. Синтетичний театр ; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. — Київ : Фенікс, 2019. – 416 с.
8. Готовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів: вид. Львівського держуніверситету ім. І. Франка, 1999. – 186 с.
9. Кісін В.Б. Режисуря як мистецтво та професія. - К.: НО Центр «АЕЛС-технологія», 1998.
10. Клековкін О. THEATRICA : лексикон. Київ: Фенікс, 2012.
11. Кнебель М. Й. Про дієвий аналіз п'єси і ролі / переклад з рос. Є. Стародиної. Львів, 2020. 92 с.
12. Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ. : Мистецтво, 1974.
13. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. — 917 с.
14. Липківська А. Світ у дзеркалі драми. Київ: Вид-во «Кий», 2007.
15. Макс Райнгардт: Я лише театроман / Max Reinhardt. Ich bin nichts als ein Theatrmann. Briefe, Reden, Aufsätze, Interviews, Gespräche, Auszüge aus Regiebüchern, herausgegeben von Hugo Fetting, Berlin 1989. Переклад з німецької. ЛНУ ім. І. Франка, 2015.
16. Неллі В.О. Про режисуру. К.: Мистецтво, 1980.
17. Никоненко, Р.М. Пластична режисуря в українському театральному мистецтві кінця ХХ - початку ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01 / Никоненко Руслан Миколайович ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. - Київ, 2021. - 16 с.
18. Патріс Паві Словник театру. – Львів, 2006. – 640 с.
19. Пацунов В.П. Експериментальна режисуря : курс лекцій для студентів спеціалізації «Сценічне мистецтво». Київ : КНУКіМ, 2017. 100 с.
20. Станішевський Ю. Шляхи і проблеми розвитку національного режисерського мистецтва в контексті історії українського драматичного театру // Сучасне мистецтво. - 2004. - Вип. 1. - С. 154-170. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_myst_2004_1_13

Інтернет ресурси

Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Електронна бібліотека «Культура України». URL: <https://was.media/uk/>

<https://www.youtube.com/watch?v=dRyLLTvs00c&t=33s>